

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Jitky Zavřelové a soudců Mgr. Tomáše Kocourka, Ph.D., a Olgy Stránské v právní věci

žalobce: **B. S. T.**, IČO: X,
místem podnikání X,
zastoupen advokátem Mgr. Jiřím Douskem,
se sídlem ulice 8. března 13, Liberec,

proti
žalovanému: **Generální ředitelství cel**,
se sídlem Budějovická 7, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 9. 2016, čj. 26733-3/2016-900000-304.6,
sp. zn. 4401/2016-610000-12,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl jeho odvolání a potvrdil rozhodnutí Celního úřadu pro Středočeský kraj (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 28. 4. 2016, čj. 4401-17/2016-610000-12 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Správní orgán I. stupně tímto rozhodnutím shledal žalobce odpovědným ze správního deliktu podle § 135zk odst. 1 písm. a) zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění účinném do 30. 6. 2017 (dále jen „zákon o spotřebních daních“), kterého se žalobce dopustil tím, že umožnil skladování neznačených tabákových výrobků ve spotřebitelském balení za účelem jejich

dalšího prodeje na daňovém území České republiky v rozporu s § 118c odst. 2 zákona o spotřebních daních. Za toto protiprávní jednání byla žalobci v souladu s § 135zk odst. 2 písm. a) zákona o spotřebních daních uložena pokuta ve výši 50 000 Kč a dále mu byla v souladu s § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), uložena povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

2. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí mimo jiné uvedl, že při kontrole v provozovně žalobce bylo zjištěno, že se mezi ostatními jednotkovými baleními cigaret určenými k prodeji nacházelo jedno jednotkové balení cigaret určené k přímé spotřebě. Bylo označené tabákovou nálepkou s písmenem „O“ odpovídající staré sazbě daně, které nelze prodávat po uplynutí doby ve smyslu § 118c odst. 2 zákona o spotřebních daních. Materiální stránka skutkové podstaty byla naplněna již samotným skladováním zboží bez ohledu na jeho malé množství. Balení cigaret se nacházelo mezi ostatními cigaretami určenými k prodeji konečnému spotřebiteli, přičemž žalobce proti tomuto zjištění nic nenamítal. Místo nálezu a způsob nabídky předmětného balení jednoznačně nasvědčuje tomu, že zajištěné zboží bylo určeno k prodeji konečnému spotřebiteli a bylo žalobcem nakoupeno za účelem dalšího prodeje, a proto je třeba aplikovat § 118c odst. 2 zákona o spotřebních daních. Vzhledem ke všem okolnostem nálezu balení považuje žalovaný čestné prohlášení žalobce ze dne 22. 1. 2016, podle nějž bylo balení určeno pro osobní spotřebu, za účelové.

Obsah žaloby a vyjádření k žalobě

3. Žalobce poukázal především na to, že svým jednáním nenaplnil skutkovou podstatu správního deliktu podle § 135zk odst. 1 písm. a) zákona o spotřebních daních. Nebylo vůbec prokázáno, že balení cigaret bylo určeno k přímé spotřebě a zakoupeno za účelem dalšího prodeje. Žalobce čestným prohlášením stvrdil, že toto balení bylo určeno výlučně pro jeho osobní spotřebu, a odmítl hodnocení tohoto důkazu žalovaným.
4. Podle žalobce měl žalovaný přihlédnout při hodnocení, zda cigarety byly určeny pro osobní spotřebu, k § 4 odst. 5 a 6 ve spojení s § 32 odst. 2 písm. b) zákona o spotřebních daních. Balení obsahovalo jen dvacet cigaret, čímž byla zachována podmínka množství ve smyslu těchto ustanovení. Pouhá přítomnost balení cigaret v provozovně žalobce nepostačuje k prokázání účelu jejich pořízení.
5. Žalobce dále namítl, že samotné místo nálezu cigaret je sporné, jak plyne z výpovědi svědků a obsahu čestného prohlášení.
6. Žalobce má za to, že jeho jednání nebylo společensky škodlivé, a proto nebyla naplněna materiální stránka správního deliktu. K tomu odkázal na rozsudek NSS ze dne 31. 5. 2007, čj. 8 As 17/2007 – 135.
7. Žalovaný měl dále pochybit tím, že nehodnotil důkazy jednotlivě i ve vzájemných souvislostech. Nedostatečně se zabýval předloženým čestným prohlášením a řádně neposoudil všechny důkazy. Tím zkrátil žalobce na jeho právech, řízení zatížil vadou, pro niž je nepřezkoumatelné (pozn. soudu: žalobce měl patrně na mysli nepřezkoumatelnost rozhodnutí).
8. Žalobce dále uvedl, že v průběhu řízení namítal nepřezkoumatelnost rozhodnutí, kterou spatřoval v nejasném hodnocení důkazů. Výpovědi svědků, kteří se účastnili místního šetření, se vzájemně lišily. Zatímco jeden tvrdil, že se žalobce zeptal, zda je balení cigaret určeno k osobní spotřebě, druhý toto popřel. Výpovědi jsou tedy nevěrohodné a správní

orgán I. stupně k nim neměl přihlížet. Ten však z těchto výpovědí vycházel a žalovaný v napadeném rozhodnutí jen konstatoval, že nesrovnalosti ve výpovědích nemohly mít na posouzení žádný vliv.

9. Žalobce považuje uloženou sankci za neúměrnou malému množství zboží, které měl v době kontroly u sebe pro svou vlastní spotřebu. Zdůraznil, že předmětné balení cigaret nebylo určeno pro prodej konečnému spotřebiteli. Uložená sankce se tak přičítá dobrým mravům. Protokol z místního šetření a rozporné výpovědi svědků bez přihlédnutí k čestnému prohlášení nejsou dostatečným podkladem pro posouzení spáchání správního deliktu. Napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť není podloženo konkrétními důkazy, které by bez pochyb nasvědčovaly tomu, že žalobce spáchal správní delikt.
10. Žalobce uzavřel, že neporušil povinnost stanovenou v § 118c odst. 2 zákona o spotřebních daních, a nemohl tak ani porušit zájem společnosti uvedený v § 135zk odst. 1 písm. a) zákona o spotřebních daních. Proto má napadené rozhodnutí za nezákonné a soudu navrhl postup podle § 78 odst. 1 a 3 s. ř. s.
11. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl, aby soud žalobu zamítl. Poznamenal, že žalobce stejné námitky uplatnil v odvolání, a odkázal na obsah napadeného rozhodnutí. K námitkám žalobce mimo jiné uvedl, že vzal v úvahu skutečnosti podle citovaných ustanovení zákona o spotřebních daních s tím, že okolnosti nenasvědčují tomu, že cigarety sloužily k osobní spotřebě. Zboží se nenacházelo fyzicky u žalobce, nýbrž mezi zbožím určeným k prodeji. Čestné prohlášení žalobce bylo předloženo až dodatečně, zatímco při kontrole nic v tomto smyslu žalobce nenamítal. Společenská škodlivost jednání je dána tím, že přechováváním zboží v provozovně se významně zvyšuje pravděpodobnost distribuce zboží konečným spotřebitelům. Výpovědi svědků se rozcházejí toliko v tom, zda byl položen dotaz na osobní spotřebu zboží, což není pro posouzení věci určující. Bylo na žalobci, aby to sám namítl. Pokuta byla uložena v zákonné nejvyšší možné výši.
12. Žalobce v replice ze dne 21. 4. 2017 zopakoval argumentaci uvedenou v žalobě. Doplnil, že je nemyslitelné, aby měl vše, co je určeno k osobní spotřebě, stále fyzicky při sobě. Podotkl, že kontrola byla nečekaná, proto opomenul zmínit, že dotyčné zboží sloužilo pro jeho osobní spotřebu. Své pochybení pak napravil předložením čestného prohlášení. Závěr žalovaného, že mohlo dojít k prodeji balení cigaret konečnému spotřebiteli, byl spekulativní.
13. Soud projednal žalobu při jednání, které nařídil na žádost žalobce. Účastníci řízení setrvali při jednání na svých dosavadních procesních stanoviscích.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

14. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou.
15. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by byl povinen přihlídnout i bez námítky, soud neshledal.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

16. Z obsahu správního spisu soud zjistil následující skutečnosti relevantní pro rozhodnutí věci: Dne 5. 1. 2016 provedl správní orgán I. stupně v provozovně žalobce – bar B. t. v M. H. v T. u. č. X – místní šetření směřující k ověření, zda je z prodávaného zboží zaplacená spotřební daň. Při kontrole bylo zjištěno, že se v provozovně nacházelo jedno jednotkové balení cigaret značky Viceroy Blue (celkem dvacet kusů cigaret) označené kolkovou známkou s písmenem „O“, tedy tabákový výrobek, který podle § 118c zákona o spotřebních daních nelze prodávat. Toto balení bylo umístěno mezi ostatními jednotkovými baleními určenými k prodeji konečnému spotřebiteli. Téhož dne správní orgán I. stupně rozhodl o zajištění tohoto neznačeného tabákového výrobku.
17. Příkazem ze dne 25. 1. 2016 byla žalobci uložena pokuta ve výši 50 000 Kč, náhrada nákladů správního řízení ve výši 1 000 Kč a propadnutí neznačených cigaret. Z úředního záznamu ze dne 3. 2. 2016 plyne, že správní orgán I. stupně dne 25. 1. 2016 obdržel čestné prohlášení žalobce ze dne 22. 1. 2016. V něm žalobce uvedl, že tabákový výrobek Viceroy blue nebyl k prodeji, nebyl vystaven, byl k vlastní potřebě. Proti příkazu podal žalobce prostřednictvím svého zástupce odpor ze dne 5. 2. 2016.
18. Správní orgán I. stupně poté, co byl podaným odporem příkaz *ex lege* zrušen, dne 10. 2. 2016 žalobci oznámil, že bude provedeno dokazování listinami mimo ústní jednání, a poučil jej o právu seznámit se s podklady a vyjádřit se k nim. Dne 8. 3. 2016 provedl správní orgán I. stupně za přítomnosti zástupce žalobce důkaz protokolem o místním šetření ze dne 5. 1. 2016. Žalobce nenavrhoval žádné doplnění důkazů s tím, že k věci zašle vyjádření. Žalobce ve vyjádření ze dne 14. 3. 2016 argumentoval obdobně jako v žalobě, mj. potvrdil, že neznačené balení cigaret určené k osobní spotřebě bylo odloženo na policii.
19. Do protokolu o ústním jednání ze dne 25. 4. 2016 svědek L. F. uvedl, že žalobce se nevyjádřil k tomu, zda jsou neznačené cigarety určeny pro jeho osobní spotřebu. Žalobce jen uvedl, že veškeré zboží je v jeho osobním vlastnictví. Pan F. dále uvedl, že se žalobce neptali, zda nalezené balení cigaret je pro jeho osobní spotřebu. Svědek A. H. do protokolu mimo jiné uvedl, že v regále bylo nalezeno jedno balení cigaret s tabákovou nálepkou označenou písmenem „O“. Toto balení bylo uloženo na konci řady balení cigaret. Podle něj byl žalobce dotázán na to, zda je nalezené balení cigaret určeno pro jeho osobní spotřebu. Žalobce byl nálezem balení překvapen a odpověděl, že ho tam zapomněl.
20. Dne 28. 4. 2016 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí, kterým uložil žalobci pokutu ve výši 50 000 Kč, náhradu nákladů řízení ve výši 1 000 Kč a propadnutí předmětných cigaret. V odůvodnění uvedl, že z provedených důkazů je nepochybné, že se žalobce správního deliktu dopustil tím, že umožnil ve své provozovně na daňovém území České republiky skladování neznačených tabákových výrobků, tj. cigaret ve spotřebitelském balení, za účelem jejich prodeje, za což nese objektivní odpovědnost. Na věc nelze aplikovat § 32 odst. 4 a § 4 odst. 5 zákona o spotřebních daních, neboť se vztahují pouze na dopravu zboží pro osobní spotřebu. Výše pokuty byla stanovena na dolní hranici zákonem stanoveného rozmezí, a to s ohledem na minimální množství neznačených cigaret a na to, že jde o první porušení této povinnosti. Pokuta pro žalobce nebude likvidační a navíc má možnost využít institutu posečkání.
21. Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal žalobce prostřednictvím svého zástupce odvolání, ve kterém uplatnil obdobné odvolací námitky jako v žalobě, jejíž obsah je zrekapitulován výše.

22. Dne 2. 9. 2016 vydal žalovaný napadené rozhodnutí.

Posouzení žalobních bodů

23. Podle § 135zk odst. 1 písm. a) zákona o spotřebních daních se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba správního deliktu tím, že umožní skladování nebo prodej neznačených tabákových výrobků na daňovém území České republiky.

Podle § 135zk odst. 2 písm. a) zákona o spotřebních daních se uloží za správní delikt podle odstavce 1 písm. a) pokuta od 50 000 Kč do 10 000 000 Kč.

24. Žalobce předně namítl, že nenaplnil skutkovou podstatu správního deliktu, neboť balení cigaret bylo určeno pro jeho osobní spotřebu, nikoliv pro skladování či další prodej. Svědčí o tom jak obsah čestného prohlášení, tak umístění balení za ostatní zboží, aby nebylo případným zákazníkům viditelné. Podle žalobce tak žalovaný pochybil, neboť nepřihlédl při hodnocení věci k § 32 odst. 2 písm. b) a § 4 odst. 5 a 6 zákona o spotřebních daních. Těmto námitkám však soud nepřisvědčil.

25. Ze skutkové podstaty správního deliktu ve smyslu § 135zk odst. 1 písm. a) zákona o spotřebních daních je zřejmé, že protiprávním jednáním je umožnění skladování nebo prodeje neznačených tabákových výrobků. Z obsahu protokolu o místním šetření ze dne 5. 1. 2016 plyne, že se balení nacházelo mezi ostatními baleními určenými k prodeji. Žalobce proti tomuto zjištění nic nenamítal. Až v čestném prohlášení ze dne 25. 1. 2016 sdělil, že balení bylo určeno výlučně pro jeho osobní spotřebu. Své tvrzení pak prostřednictvím svého zástupce rozvedl ve vyjádření ze dne 14. 3. 2016, které zněním odpovídá obsahu projednávané žaloby. To, že se neoznačené balení nacházelo v regále mezi cigaretami určenými k prodeji, bylo potvrzeno také shodnou výpovědí svědků (viz stranu 6 a 7 protokolu o ústním jednání ze dne 25. 4. 2016), k nimž ve vztahu k tomuto zjištění žalobce také nic nenamítal. Ve vyjádření ze dne 14. 3. 2016 sám žalobce uvedl, že balení bylo odloženo na polici. V dané věci tedy bylo sporné to, zda předmětné balení bylo určeno jen pro osobní spotřebu žalobce, což by podle žalobce mělo odůvodnit aplikaci § 4 odst. 1 písm. f) ve spojení s § 4 odst. 5 a 6 zákona o spotřebních daních, podle nějž se § 32 odst. 2, 4 a 5 zákona o spotřebních daních použije obdobně.

26. Soud předně konstatuje, že žalovaný nenechal bez povšimnutí otázku, zda cigarety byly určeny pro osobní spotřebu, přestože žalobce tuto skutečnost namítl až dlouho po provedené kontrole. Na straně 7 a násl. napadeného rozhodnutí žalovaný odmítl tvrzení žalobce, že cigarety byly určeny pro jeho osobní spotřebu s poukazem na to, že byly nalezeny v prodejních prostorách jeho provozovny na viditelném místě v regále mezi ostatními krabičkami cigaret nabízenými k prodeji konečnému spotřebiteli. Proto správní orgány obou stupňů vyhodnotily čestné prohlášení žalobce ze dne 22. 1. 2016 jako účelové. Za určitých skutkových okolností je možné na základě výše citovaných ustanovení dovodit, že vybraný výrobek sloužil pouze pro osobní spotřebu s odpovídajícími zákonnými důsledky. To však není případ projednávané věci. Žalobce se značným zpožděním poskytl vysvětlení, které nevyvrátilo zjištění, že se v jeho provozovně mezi cigaretami určenými k prodeji nacházelo neoznačené balení. Žalobce pouze tvrdil, že cigarety byly pro jeho osobní spotřebu. Nelze se rozumně domnívat, že vhodným místem k uschování vlastní věci určené k osobní spotřebě je místo s druhově stejnými věcmi, jež podléhají přísné regulaci značení a jež jsou navíc určeny k prodeji. Naopak takové místo je zřejmě posledním místem, kam je vhodné balení odložit, už jen proto, že může dojít k záměně či nedopatřením k jeho prodeji.

27. Ze skutkové podstaty správního deliktu ve smyslu § 135zk odst. 1 písm. a) zákona o spotřebních daních je zřejmé, že protiprávním jednáním je umožnění skladování nebo prodeje neznačených tabákových výrobků. To, že se jednalo o neznačené balení cigaret, dovozoval žalovaný na základě aplikace § 118c zákona o spotřebních daních. Žalobce oponoval tím, že neporušil § 118c zákona o spotřebních daních, neboť balení nebylo určeno k prodeji a sloužilo jen pro jeho osobní spotřebu. K tomu soud uvádí, že jednou z výjimek, kdy tabákové výrobky nemusí být značeny nálepkou, je, pokud jsou dovezeny nebo dopraveny na daňové území České republiky pro osobní spotřebu ve smyslu § 32 zákona o spotřebních daních. Podle odst. 1 citovaného ustanovení jsou od daně osvobozeny vybrané výrobky, které byly uvedeny do volného daňového oběhu v jiném členském státě a které fyzické osoby nabyly v tomto členském státě pro osobní spotřebu a jsou jimi dopravované na daňové území České republiky. V daném případě však nic nenásvědčovalo tomu, že by žalobce předmětný balíček dopravoval ve smyslu tohoto ustanovení, sám to ani netvrdil. Naopak vše nasvědčovalo tomu, že umožnil skladování či prodej tohoto balíčku tím, že jej ve své provozovně umístil do regálu mezi ostatní cigarety určené k prodeji. Tudíž není možné aplikovat § 32 odst. 4 zákona o spotřebních daních a samotné pozdější tvrzení žalobce, že cigarety byly pro jeho osobní spotřebu, na tom nemůže nic změnit. Samotným umístěním předmětného balení mezi zboží určené k prodeji také zjevně došlo k porušení § 118c zákona o spotřebních daních, neboť to svědčí o tom, že se žalobce pokoušel prodat balení, které nelze prodávat a jež se podle odst. 3 citovaného ustanovení považuje za neznačený tabákový výrobek.
28. I kdyby si žalobce z nepochopitelných důvodů či nedopatření ukládal cigarety určené pro svou osobní spotřebu mezi cigarety určené k prodeji, z hlediska skutkové podstaty správního deliktu je to bezpředmětné. Tento správní delikt je založen na objektivní odpovědnosti, zavinění jakožto vnitřní psychický vztah žalobce k protiprávnímu jednání se tedy nezjišťuje. Ke vzniku odpovědnosti za tento delikt postačuje, že žalobce umožnil skladování či prodej předmětného neoznačeného balení, dokonce bez ohledu na to, kdo je vlastníkem cigaret, a jaké bylo jejich množství (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 26. 2. 2018, čj. 45 Af 11/2016 – 40, bod 16, který byl potvrzen rozsudkem NSS ze dne 29. 8. 2018, čj. 2 Afs 91/2018 – 26, a rozsudek NSS ze dne 26. 2. 2009, čj. 7 Afs 69/2007 – 85). Účel pořízení cigaret je z hlediska skutkové podstaty správního deliktu irelevantní, už pouhá přítomnost neznačeného balení cigaret v provozovně v regálu s ostatním zbožím určeným k prodeji postačuje ke vzniku odpovědnosti žalobce za protiprávní jednání. Limit množství vybraných výrobků ve smyslu § 4 odst. 5 a 6 ve spojení s § 32 odst. 2 písm. b) zákona o spotřebních daních se uplatní v případech za zcela odlišných skutkových okolností (viz např. rozsudek NSS ze dne 27. 11. 2018, 2 Afs 134/2017 – 43).
29. Ani tvrzení žalobce, že neznačené balení cigaret se nacházelo za ostatními baleními cigaret, a tudíž nebylo zákazníkům viditelné, nelze vykládat jako důvod bránící vzniku odpovědnosti za uvedený delikt. Skutková podstata tohoto deliktu je sice strohá, ale jasná. Jejím účelem je zamezit skladování a prodeji tabákových výrobků, u nichž nebyla řádně odvedena spotřební daň. Jedná se o delikt ohrožovací, ke vzniku odpovědnosti postačí umožnění skladování či prodeje, není proto důležité, že k prodeji nedošlo, nebo že měl být prodej ztížen umístěním balení na místo skryté očím zákazníků. Podstatná je především samotná přítomnost neoznačeného balení cigaret mezi cigaretami určenými k prodeji. Soud konstatuje, že žalobce tímto žalobním bodem potvrdil konkrétní místo nálezu balíčku v souladu s obsahem protokolu o místním šetření a výpovědi svědka (srov. níže), ačkoliv v následujících žalobních bodech místo nálezu rozporoval. Soud dále podotýká, že

z praktického hlediska je umístění balíčku na toto místo patrně nejvhodnějším místem, jak jej urychleně prodat, pokud regál s cigaretami nebyl samoobslužný, což obvykle regály s tímto druhem zboží z pochopitelných důvodů nebývají. Případný zákazník je tak nucen požádat žalobce o podání balení cigaret, a je-li neznačené balení na popsaném místě, sice neviditelné zákazníkům, ale nejbližší ruce žalobce při postavení za pultem, má takto žalobce příležitost „zbavit se“ přednostně neznačeného balení. Nelze se domnívat, že by se subjekty, jichž se skutková podstata správního deliktu týká, mohly vyhnout odpovědnosti jen tvrzením, že neznačené tabákové výrobky umístěné mezi ostatní zboží slouží pro jejich osobní spotřebu. To plyne již jen z toho, jakou nebezpečnost takovému jednání zákonodárce přisuzuje podle rozsahu výše pokuty (od 50 000 Kč do 10 mil. Kč), kterou lze za delikt uložit (viz také níže). Nadto jinak by prodejcem tabákových výrobků postačovalo mít mezi řádně značeným zbožím jednotky neznačených balení (a po jejich prodeji je nahradit dalšími) a při každé kontrole jen tvrdit, že právě toto balení bylo určeno pro osobní spotřebu, čímž by byl naprosto popřen účel právní úpravy tohoto deliktu. Žalobní bod je nedůvodný.

30. Soud nesouhlasí ani s námitkou žalobce, že místo nálezu předmětného balení bylo sporné. Jak již bylo výše zmíněno, v protokolu o místním šetření ze dne 5. 1. 2016 je popsáno místo nálezu balení (mezi ostatními baleními určenými k prodeji), přičemž žalobce proti zjištění nic nenamítl. V čestném prohlášení ze dne 22. 1. 2016 žalobce uvedl, že předmětné balení nebylo určeno k prodeji, nebylo vystavené a měl ho jen pro vlastní spotřebu, nikoliv na prodej. Ve vyjádření ze dne 14. 3. 2016 žalobce jen obecně tvrdil, že se správního deliktu nedopustil, neboť balení nebylo určeno k prodeji. V bodu 5 a 7 tohoto vyjádření pak žalobce konstatoval, že nezpochybnil nález neznačeného balení cigaret v jeho provozovně (na policii), neboť se zde skutečně nacházelo, ale jen to, že bylo určeno k prodeji. Podle protokolu o ústním jednání ze dne 25. 4. 2016 dva svědci, zaměstnanci správního orgánu I. stupně, kteří provedli kontrolu, potvrdili nález neznačeného balení v provozovně žalobce. Nadpraporčík F. tak učinil odkazem na obsah protokolu o místním šetření a prap. H. upřesnil, že neznačené balení cigaret bylo nalezeno v regále na konci řady ostatních balení cigaret (viz stranu 7 protokolu). Žalobce byl nálezem překvapen a na dotaz, zda balení bylo pro jeho osobní spotřebu, odpověděl, že tam balení zapomněl.
31. K tomu soud uvádí, že z uvedeného je zřejmé, že ačkoliv v čestném prohlášení žalobce nejprve uvedl, že balení nebylo vystaveno, a nebylo tak určeno k prodeji, nýbrž pro jeho osobní spotřebu, později svou obranu vystavěl jen na skutečnosti, že balení bylo určeno pro jeho osobní spotřebu, aniž by dále zpochybňoval nález balení mezi ostatním zbožím určeným k prodeji. Pouze v čestném prohlášení rozporoval žalobce místo nálezu, přičemž toto stanovisko v průběhu řízení opustil, zatímco další provedené důkazy jen potvrdily či upřesnily místo nálezu neoznačených cigaret. Správní orgán I. stupně v rozhodnutí ze dne 28. 4. 2016 na straně 11 chybně uvedl, že oba svědci potvrdili nález balení cigaret na regálu, ačkoliv ve skutečnosti to zmínil jen prap. H., druhý svědek jen odkázal na obsah protokolu o místním šetření, tedy nepřímo potvrdil místo nálezu mezi ostatním zbožím určeným k prodeji. Soud má za to, že tato drobná nepřesnost nemá vliv na posouzení věci. Jestliže žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel z toho, že místo nálezu neznačeného balení bylo nesporné s tím, že se balení nacházelo mezi ostatními cigaretami určenými k prodeji, postupoval správně. Soud opakuje, že žalobce ve výše uvedeném žalobním bodu sám potvrdil místo nálezu předmětného balení mezi ostatním zbožím určeným k prodeji (krabíčka cigaret nebyla viditelná zákazníkům, byla umístěna za dalšími krabíčkami cigaret), což je v dané věci postačující. Žalobní bod je nedůvodný.

32. K námitce žalobce, že jeho jednání nebylo společensky škodlivé, a proto nebyla naplněna materiální stránka správního deliktu, soud předně konstatuje, že trestnost správních deliktů se řídí obdobnými principy jako trestnost trestných činů. I u správních deliktů tudíž platí, že pro trestnost jednání musí být naplněny jak formální znaky správního deliktu, tak i materiální stránka správního deliktu, kterou je určitý stupeň společenské nebezpečnosti (škodlivosti). Byť toto pravidlo v zákoně výslovně uvedeno zpravidla nebývá, z judikatury plyne, že není v souladu s jednotícími principy právního řádu, aby materiální korektiv nebyl použit. Postavení pachatele jiného správního deliktu by totiž v takovém případě bylo v mnoha ohledech, zejména z hlediska výše sankce, která mu za určitý typ deliktního jednání hrozí, bez věcných důvodů horší, než je tomu u přestupku, či dokonce v některých případech u méně závažného trestného činu, třebaže jsou mnohdy postihována obdobná či společensky nebezpečnější jednání (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 8. 2008, čj. 7 Afs 27/2008 – 46). Ostatně to potvrzuje i žalobcem odkazovaný rozsudek NSS ze dne 31. 5. 2007, čj. 8 As 17/2007 – 135. V dané věci však soud nemá za to, že stupeň společenské nebezpečnosti jednání žalobce je tak nízký, že by mohl vést k závěru o nedostatku materiální stránky správního deliktu. Přílehavě v této souvislosti žalovaný poukazuje na zákonodárcem zvolený princip nulové tolerance, který má za cíl prostřednictvím značení tabákových výrobků dosáhnout plného výběru spotřební daně z těchto výrobků v odpovídající sazbě (viz stranu 6 a 8 napadeného rozhodnutí). Bez tohoto přístupu by bylo možné prodávat velké množství neznačených cigaret, jestliže by se jich na prodejně nacházelo vždy právě jen ono „přípustné minimální množství“, které by však bylo neustále doplňováno. To, že bylo v době kontroly nalezeno jen jediné neoznačené balení cigaret, lze zohlednit toliko v rámci úvah o výši sankce jakožto polehčující okolnost. K tomu v dané věci také došlo.
33. Z výše uvedeného plyne, že žalovaný vzal v úvahu veškeré důkazy a dospěl ke správnému závěru, že žalobce spáchal správní delikt podle § 135zk odst. 1 písm. a) zákona o spotřebních daních. Vycházel přitom jak z čestného prohlášení žalobce, tak z dalšího dokazování listinami, výpovědí svědků a tvrzení žalobce. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, z jakých skutečností žalovaný vycházel i jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů. Soud se proto neztotožnil s obecnou námitkou žalobce poukazující na vady řízení v souvislosti s dokazováním, přičemž má napadené rozhodnutí za plně přezkoumatelné.
34. Soud nepřisvědčil ani námitce žalobce týkající se nevěrohodnosti výpovědi svědků. Z výše uvedeného protokolu o ústním jednání plyne, že jediným aspektem, v němž se jejich výpovědi lišily, bylo to, jestli byl žalobci položen dotaz, zda neoznačené balení cigaret je určeno pro jeho osobní spotřebu. Za situace, kdy k výsledku svědků došlo téměř po čtyřech měsících od provedení kontroly, je pochopitelně možné, že se jejich výpovědi budou v jednotlivostech lišit (tato konkrétní informace v protokolu o místním šetření nebyla obsažena), navíc je-li pravděpodobné, že tito konkrétní zaměstnanci celního úřadu v mezidobí provedli řadu podobných kontrol. Nelze z toho tedy paušálně učinit závěr o jejich nevěrohodnosti. Nedokonalostem paměti člověka čelí především písemný záznam o kontrole, z něž plynou všechny podstatné skutečnosti pro posouzení daného případu. Zjištění, že se neoznačené balení cigaret nacházelo v době kontroly v provozovně žalobce, je v protokolu zaznamenáno, svědci jej při výsledku potvrdili a žalobce to nijak nerozporoval, jak bylo již zmíněno. Správní orgány obou stupňů proto postupovaly správně, přihlédly-li k výpovědi svědků. Navíc to, zda byla v průběhu kontroly položena žalobci zmíněná otázka (to je dílčí skutkový aspekt, jenž v důsledku rozpornosti

svědeckých výpovědí a absence dalších důkazů nebyl prokázán), není z výše uvedených důvodů podstatné pro posouzení věci. Rozhodující je umístění neznačeného balení cigaret mezi zbožím určeným a nabízeným k prodeji.

35. Žalobce konečně namítl, že uložená sankce je neúměrná množství nalezených neznačených cigaret. K tomu soud podotýká, že podle § 135zk odst. 2 písm. a) zákona o spotřebních daních je možné za správní delikt skladování neznačených tabákových výrobků uložit pokutu od 50 000 Kč do 10 000 000 Kč. Pokuta byla tedy uložena v minimální možné výši; nižší nebo žádnou pokutu žalovaný uložit nemohl, a to ani při přihlédnutí k polehčujícím okolnostem (minimální množství neznačených cigaret), neboť by tím vybočil z mezí správního uvážení, které mu zákonodárce určil citovaným ustanovením. Soud pokládá uloženou pokutu za zákonnou a přiměřenou závažnosti protiprávního jednání (umožnění skladování nebo prodeje neznačených tabákových výrobků) a významu zájmu chráněného touto skutkovou podstatou (řádný výběr spotřební daně). Ostatně pokud by soud pokutu uloženou na samé spodní hranici zákonné sazby za přiměřenou nepokládal, nezbylo by mu než podat k Ústavnímu soudu návrh na prohlášení protiústavnosti a zrušení příslušné části – již zrušeného a obsahově do jiného zákonného ustanovení promítnutého – ustanovení § 135zk odst. 2 písm. a) zákona o spotřebních daních. K takovému kroku ostatně správní soudy v minulosti přistoupily a Ústavní soud příslušné části zákona obsahující vysoké dolní hranice sankce zrušil; učinil tak např. v nálezech ze dne 13. 8. 2002, sp. zn. Pl. ÚS 3/02, a ze dne 4. 2. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 52/13. K obdobnému postupu však soud nevidí důvod. Předně byla v uvedených věcech minimální výše pokuty nepoměrně vyšší (500 000 Kč a 250 000 Kč). Oproti tomu v souzené věci je dolní hranice sankce, tedy minimální částka pokuty, určena částkou 50 000 Kč, přičemž horní hranice sankce, tedy maximální částka pokuty, je stanovena na 10 000 000 Kč. V těchto poměrech se soudu nejvíce jeví pro zachování cíle sledujícího preventivní, ale i odstrašující účinek stanovení minimální dolní hranice ve výši 50 000 Kč jako výrazně nevhodné. Zákonné rozmezí (až do 10 000 000 Kč) současně umožňuje v rámci správní úvahy vedené v jednotlivém správním řízení stanovit výši sankce s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem a vždy zhodnotit objektivní a subjektivní závažnost správního deliktu a přihlédnout rovněž k osobě delikventa a jeho osobním a majetkovým poměrům (srov. rozsudek NSS ze dne 29. 8. 2018, čj. 2 Afs 91/2018 – 26, bod 31). Ostatně Ústavní soud sám připustil, že obecně stanovení minimální výše pokuty není protiústavní, umožňuje-li rozpětí sankce dostatečnou diferenciaci (nález ze dne 25. 10. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 14/09, bod 47).
36. Soud současně nepřehlédl, že § 135zk zákona o spotřebních daních byl s účinností od 1. 7. 2017 zrušen, a to zákonem č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích. Zrušená právní úprava byla současně tímž zákonem po obsahové stránce shodně promítnuta do § 135p odst. 2 a 4 zákona o spotřebních daních. I podle tohoto ustanovení se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku tím, že umožní skladování nebo prodej neznačených tabákových výrobků na daňovém území České republiky, přičemž za tento přestupek lze uložit pokutu od 50 000 Kč do 10 000 000 Kč. Stejně tak podmínky pro liberaci odpovědnosti za správní delikt (přestupek) jsou upraveny shodně (§ 135zzf odst. 1 zákona o spotřebních daních a § 21 odst. 1 zákona č. 250/2006 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich). Částečně odlišně jsou upravena pouze kritéria, k nimž je třeba při ukládání sankce přihlédnout (srov. § 37 a násl. zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a § 135zzh odst. 1 zákona o spotřebních daních). Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 11. 2017, čj. 4 As 191/2017 – 35, dovodil, že

nová právní úprava není příznivější pouze z toho důvodu, že podrobněji upravuje kritéria pro uložení pokuty. Vzhledem k výše uvedenému tedy nelze dovodit, že by aktuálně účinná právní úprava byla mírnější. V dané věci tudíž nenastává prostor pro aplikaci zásady vyjádřené ve větě druhé čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, podle níž se trestnost činu posoudí a trest ukládá podle právní úpravy, která nabyla účinnosti až poté, kdy byl trestný čin spáchán, je-li to pro pachatele příznivější; použití této zásady bylo judikaturou správních soudů dovozeno i pro správní trestání (srov. zejména usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 16. 11. 2016, čj. 5 As 104/2013 – 46).

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

37. Vzhledem k tomu, že žalobní body jsou nedůvodné a soud nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, byla žaloba zamítnuta (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
38. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovanému soud náhradu nákladů nepřiznal, neboť mu nevznikly náklady převyšující náklady na běžnou administrativní činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 9. května 2019

Mgr. Jitka Zavřelová v. r.
předsedkyně senátu

